

Hensyn dertil maa jeg erklære, at det er mig fuldkommen umuligt at vide, og jeg troer ikke, jeg fornærmer Nogen, naar jeg siger, at efter min Mening kan heller ikke nogen Anden her vide, hvorledes de Betingelser skulle være, der skulle opstilles og gjøres almeenghyldige. Jeg troer, at Forholdene ere saa forskellige paa de forskellige Steder, at det netop paa Grund af de Anstuelser, hvorfra den ærede Forslagsstiller er gaaet ud, maa være mere indlysende for ham end for nogen Anden, at det er aldeles umuligt i denne Henseende at opstille nogen bestemt Regel, og at der derfor ikke bliver Andet tilbage end at lade Synsmændene see, om Naturforholdene ere saaledes, at der kan befrygtes nogen Fare for Eiendommen eller ikke. Derved skal jeg dog endnu kun bemærke, at det virkelig ikke er en saa overordentlig vanskelig Sag; der udfordres ikke saa stor særlig Sagkundskab til at bedømme, om der er nogen Fare for Eiendommen; thi det er ganske umuligt, at Havet kan være faretruende for en Eiendom, uden at det allerede har efterladt sig kjendelige Spor af sine onde Hensigter. Det er ikke noget sjældeligt Indfald, Havet faaer, men det maa ganske bestemt iforveien vise sig ved Mejsstyrning, ved Hvirvler i Vandet eller paa anden Maade, naar en Eiendom er udsat for Fare. Søvrigt kan jeg ikke Andet end undre mig over, at den ærede sidste Taler, der ellers pleier at see saa overordentlig skarpt og rigtigt i alle Forhold (S. Førgensen: Saa!) — Ja det er virkelig mit Alvor, det er ikke Spøg — har overseet, at han ved at tiltræde det af Rigsdagsmanden for Odense Amts 5te Valgkreds (H. M. Petersen) stillede Forslag udelukker det, han vil beskytte, og som jeg ogsaa finder, der er god Føie til, nemlig den Tilvært af Land, der kan finde Sted — om det end kun er Smaating, vil dog den Tilvært af Land, der kan vindes ved Opgrøde, tilsidst være til Gavn for vort Fædrelands Productionsevne — thi det er, saavidt jeg veed, altid kun paa flade Strande, at man kan vente at indvinde Land fra Havet, hvorimod det paa ingen Maade kan finde Sted, hvor der er stejle Strænder. Jeg er naturligtvis ganske enig med den ærede Rigsdagsmand, som jeg nu henvender mig til, i, at det er Enhvers Pligt at

gjøre det meest Mulige ud af enhver Sag, der foreligger, den være stor eller lille; men jeg maa dog gjøre opmærksom paa, at Alt, hvad han ved sit Forslag nu gjør til Beskyttelse for dem, hvis Interesse han nærmest har havt for Øie, er kun at lade dem beholde den Ret, de hidtil have havt. Han siger ikke eet Ord Andet, end at de skulle beholde den Ret, de hidtil have havt, undtagen i det Tilfælde, der nævnes, og det er alene om dette Tilfælde, at Loven handler, og i de Tilfælde, der ikke ere undtagne, følger det af sig selv, at de beholde den Ret, de have havt; men det behøver man ikke at fortælle dem, og ialfsald kan man ikke sige, at man, ved at fortælle dem det, har gjort Noget til Beskyttelse af deres Ret. Nei, dersom den ærede Rigsdagsmand har Frygt for, at denne Lov, saaledes som den foreligger, vil blive brugt for meget og for let, saa troer jeg, han bør vende tilbage til Regeringens oprindelige Lovudkast, thi i den Bestemmelse, som deri var optagen om Landvæsens- og Overlandvæsenscommissioner, laa en stor Garanti for, at man ikke blot for Øier eller uden tilstrækkelig Grund vilde betale en Sum, der vel ikke er høi, men dog for stor til at give den ud uden nogen fornøftig Grund, idet disse Commissioner maatte søges langvels borte. Det var en af de Grunde, som jeg i Landstinget gjorde gjældende for, at den Afgang, som Loven hjemler til at faae et Syn udnævnt, ikke skulde blive altfor let; den skal kun bruges, hvor der foreligger klæffelige Grunde til at bruge den. Jeg troer endnu, at det er vel let at faae et saadant Syn, men saa har man dog altid den Udvei aaben at kunne indbringe Sagen for Landvæsenscommissionen og saaledes bringe den under en Bedømmelse, der maa antages at være fri for dette locale Tryk eller denne altfor grundeierlige Forfærlighed. Søvrigt maa jeg slutte med det, jeg allerede et Par Gange har udtalt, at det virkelig ikke gaaer an af Omhed for dem, der sisse Steen, at ville lægge Hindringer iveien for — jeg taler ikke om det, den ærede sidste Taler nævnte, enhver Tilvært af det virkelig faste, frugtbare og beboelige Land, der fremkommer ved Opgrøden — for Beskytteren — hvilket jo er lige for Alle — af den lovlige Eiendom, hvoraf man